

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 244

Retkeilyn palveluohjelma 2026-2035

TRE:5261/00.01.02/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Ekholm Virpi

Valmistelijan yhteystiedot

Metsätalouspäällikkö Anne Tuominen, puh. 050 517 7053, etunimi.j.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Salmi Pekka, Johtaja

Päätösehdotus

Liitteenä oleva retkeilyn palveluohjelma 2026–2035 hyväksytään.

Kokouskäsittely

Jaakko Mustakallio teki seuraavan muutosehdotuksen päätöksen liitteeseen 3 Retkeilyn palveluohjelma 2026-2035:

- Uusi kohta sivun 19 "Terveyttä ja hyvinvointia luonnossa liikkumalla vuoden ympäri" -otsikon alle:
"Talviajan retkiluistelu-, järvilatu- ja jääkävelyreittejä kehitetään retkeilyalueilla ja niiden lähistöllä yhteistyössä liikuntapalveluiden sekä Ekokumppanien kanssa."

- Uusi kohta sivun 19 "Terveyttä ja hyvinvointia luonnossa liikkumalla vuoden ympäri" -otsikon alle:
"Huomioidaan lasten ja nuorten tutustuttaminen retkeilypalveluihin osana päiväkot- ja koulupäiviä yhteistyössä retkeilypalveluiden kanssa, jotta liikkuminen ja retkeilyinnostus heräisi ja jatkuisi myöhemmin aikuisena. Luonnossa liikkumisella on tutkimusten mukaan merkittäviä mielenterveydellisiä vaikutuksia sekä kustannusvaikutuksia lasten ja nuorten hyvinvoinnille."

- Lisäys sivun 19 "Yhdessä tekemällä kohti retkeilypääkaupunkia" -otsikon alle:
"Harrastajaryhmien tarpeiden yhteensovittaminen: Tehdään sidosryhmäyhteistyötä ja suunnitellaan yhteiskäyttöreittejä. Maastopyöräilylle pyritään kehittämään omia erillisiä reittejään, kun mahdollista."

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- Lisäys sivulle 21 johdannon loppuun: "... palveluverkon rakentuminen, luonnolle koituvien haittojen välttäminen ja vision toteuttaminen".

Matti Höyssä, Petri Siuro ja Anne Liimola kannattivat Mustakallion ehdotusta.

Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Matti Höyssä teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen: "Suunnitelman toteutusohjelmassa otetaan huomioon moottorikelkka- ja moottoroitujen maastoliikenneajoneuvojen reitistöt."

Arto Grönroos kannatti Höyssän ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu toivomusponsiehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtajan äänestysesitys: Toivomusponsiehdotuksen hyväksyminen= JAA, Toivomusponsiehdotuksen hylkääminen = EI

Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksen tulos: Toivomusponsiehdotus hylättiin äänin 8 - 5.

Metsätalouspäällikkö Anne Tuominen ja maankäyttöpäällikkö Heli Toukoniemi olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa ja he poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampereen kaupungin retkeilypalveluiden järjestämistä on ohjannut vuosina 2021–2025 retkeilyn kehitysohjelma, jolla luotiin perusta Tampereen retkeilypalveluille tilanteessa, jossa opastettuja palveluita oli vain Kintulammilla. Ilmari Nurmisen pormestariohjelma 2025–2029 linjaa, että retkeilyn kehitysohjelma päivitetään valtuustokauden aikana. Linjaus pannaan täytäntöön retkeilyn palveluohjelmalla.

Retkeilyn palveluohjelma on valmistelu vuosille 2026–2035. Valmistelussa hyödynnettiin tutkimustietoa sekä eri kyselyaineistoja kuten keväällä 2025 toteutettua retkeilykyselyä. Kyselyyn vastasi 1082 henkilöä. Ohjelman valmistelussa on huomioitu kaupungin keskeiset muut ohjelmat ja suunnitelmat kuten Järvi- ja luontomatkailun tiekartta 2022–2026, Luonnon monimuotoisuusohjelma 2021–2035 ja Tampereen kantakaupungin rantojen virkistyspalveluselvitys (2023).

Palveluohjelman luonnos oli nähtävillä 13.10.-3.11.2025. Luonnokseen saatiin 19 palautetta. Päätöksen liitteenä olevassa retkeilyn palveluohjelman luonnosvaiheen palaute- ja vastineraportissa on tiivistelmät saaduista palautteista sekä vastineet palautteiden sisältöihin. Raportissa on esitetty, miten palaute on huomioitu ehdotuksen valmistelussa tai miten palaute huomioidaan jatkotyössä. Useiten palautetta saatiin retkeilypalveluiden järjestämisen periaatteista liittyen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

esimerkiksi saavutettavuuteen, kestävyyteen ja vastuullisuuteen. Useissa palautteissa nostettiin esiin viestinnän merkitys esimerkiksi erityisryhmien näkökulmasta. Palautteet on huomioitu täydentämällä erityisesti retkeilypalveluiden järjestämisen periaatteita sekä viestinnän ja vuorovaikutuksen toimenpiteitä.

Retkeilyn palveluohjelma 2026–2035 koskee Tampereen kaupungin omistamilla kiinteistöillä ja ulkoilureittitoimitusten mukaisilla kohteilla sijaitsevia retkeilykohteita ja -reittejä. Palveluohjelma ohjaa retkeilyn ja luontoliikkumisen kohteiden ja reittien huoltoa ja ylläpitoa, kehitettävien kohteiden toteutussuunnittelua ja niiden toteutusta sekä yhteistyötä ja viestintää.

Palveluohjelma linjaa visiokseen rakentaa Tampereesta retkeilypääkaupunki vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteena on kaksinkertaistaa retkeilyn palvelurakenne ja kohteiden käyttö suhteessa vuoden 2025 tilanteeseen. Palvelutaso ja investointien määrärahat päätetään vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä, ja niiden puitteissa retkeilypääkaupungin toteutus etenee. Retkeilypääkaupunkia rakennetaan laajassa yhteistyössä asukkaiden, yhdistysten, yritysten ja oppilaitosten sekä kaupungin eri yksiköiden ja mm. muiden Tampereen kaupunkiseudun kuntien kanssa.

Palveluohjelman toteutusta ohjaa neljä periaatetta: 1. Terveyttä ja hyvinvointia luonnossa liikkumalla vuoden ympäri, 2. Luonto lähelle kaikkia, 3. Retkeilyä kestävästi ja vastuullisesti sekä 4. Yhdessä tekemällä kohti retkeilypääkaupunkia. Periaatteet ohjaavat kattavasti kaikkea tekemistä.

Palveluohjelmaa toteutetaan valmistelemalla linjausten ohjaamana alueelliset toteutussuunnitelmat kahdeksalle retkeilyn alueelle. Toteutussuunnittelun lähtökohtana ovat palveluverkoston täydennystarpeet, jotka ohjelma esittää ohjeellisina. Toteutussuunnitelmien perusteella rakennetaan uusia retkeily-, melonta- ja maastopyöräilyreittejä sekä taukopaikkoja ja varauslaavuja palveluineen, ja lisätään opastusta maastossa. Palveluverkoston täydentyessä kunnossapidon merkitys kasvaa edelleen ohjelmakauden aikana. Palveluohjelma linjaa myös viestinnän ja vuorovaikutuksen sekä seurannan toimenpiteet.

Palveluohjelman toteutuksen kustannusarvio vuosina 2026–2035 on yhteensä 7,7 miljoonaa euroa. Kunnossapitokustannukset ovat keskimäärin 560 000 euroa vuodessa ja investoinnit 210 000 euroa vuodessa.

Retkeilyn palveluohjelman toteutumista raportoidaan asunto- ja kiinteistölautakunnalle vuosittain. Palveluohjelma päivitetään valtuustokausittain.

Toimivalta: Hallintosäännön 21 §:n 1 momentin 1) kohdan mukaan asunto- ja kiinteistölautakunnan tehtävänä on kaupungin maa- ja tilaomaisuuden hallinnasta ja kehittämisestä vastaaminen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tiedoksi

Virpi Ekholm, Heli Toukoniemi, Tiina Sarkkinen/Ekokumppanit Oy, Suvi Holm/Ekokumppanit Oy, Petri Mäkelä/Ekokumppanit Oy

Liitteet

1 Liite 1 Akila 18.12.2025 Retkeilyn palveluohjelma 2026-2035, päivitetty 18.12.2025

2 Liite 2 Akila 18.12.2025 Retkeilyn palveluohjelman luonnosvaiheen palaute- ja vastineraportti

3 Liite 3 Akila 18.12.2025 Retkeilyn palveluohjelma 2026-2035, versio 11.12.2025

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetettiin nähtäväksi 23.12.2025 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköisesti 23.12.2025

Muutoksenhakuviranomainen

Asunto- ja kiinteistölautakunta

Tampere

23.12.2025

Hanna Sandström

Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§244

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asioinnin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

16 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.